

Radost a smrt(elnost)

Nejrůznější autoři se zmiňují o tzv. radosti ze života. Ale smrt přece patří k životu, žít lze jen s tím, že život nutně dříve nebo později končí smrtí – s tím vědomím je třeba právě žít. Máme-li vůbec mít radost v životě a ze života, znamená to, jak se zdá, docela zvláštní úkol: naučit se radovat také ze smrti. Ale je možno se radovat ze smrti, a snad také z umírání? Či dokonce i z utrpení a z bolesti? Nám se to jeví spíše jako zcestnost, možná zvrhlost, případně psychická úchylka. Jak je možno se radovat ze života, když víme, že musíme zemřít? Není tomu tak, že se radovat můžeme, jen když zapomeneme na smrt? Ovšem musíme se také tázat: co je vlastně na smrti tak negativního či odpudivého, proč bychom se jí měli obávat? Nejsou to spíše jen některé průvodní znaky, které obvykle smrt provázejí, ale které vlastně ke smrti nutně nenáleží? Sama smrt přece někdy může být i vysvobozením, za určitých okolností je možno smrt dokonce vítat, a někdy snad dokonce se z ní i radovat. Není ono odmítání smrti vlastně způsobeno či vyvoláno tím, že jsme si na život příliš zvykli, že jsme stále bez rozpaků přijímali dary života, že se nám život příliš zalíbil? Že jsme brali život nikoli jako půjčku a závazek, nikoli jako poslání, ale jako cosi, v čemu bychom chtěli pokračovat bez omezení a bez závazků?

(Písek, 181130-2.)